
UDK: 811.163.42'373.611:334

Pregledni članak

Primljen 24. v. 2018.

IRINA BUDIMIR – JOSIPA ŠUNJIĆ
Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru
irina.budimir@gmail.com – josipa.istuk@gmail.com

TVORBENE POSEBNOSTI BOSANSKOHERCEGOVAČKOGA OBRITNIČKOG I DRUGOG NAZIVLJA – GDJE NAJČEŠĆE KUPUJEMO: U PEKARNI, PEKARI ILI PEKARNICI?

Sažetak

Cilj je rada predstaviti tvorbene posebnosti bosanskohercegovačkoga obrtničkog i drugog nazivlja. Iz baze podataka registriranih obrtničkih, ugostiteljskih, uslužnih objekata na području županija u Federaciji Bosne i Hercegovine s većinskim hrvatskim stanovništvom: Hercegovačko-neretvanske županije, Zapadnohercegovačke županije i Hercegbosanske uzeti su primjeri za raščlambu sufikslnih izvedenica i njihove različite učestalosti s obzirom na pojavu usporednica s dva ili tri tvorbena nastavka koji pripadaju različitim stilovima hrvatskoga jezika.

Cilj je rada istražiti koliko su izvedenice, kojima su imenovani bosanskohercegovački obrtnički, ugostiteljski i uslužni objekti kao i nazivi gospodarskih društava, tvorene u skladu s hrvatskom standardnom tvorbenom normom i koliko su toj normi (ne)dosljedne. Prikazat će se i pravopisna neujednačenost pojedinih složenica u raščlanjenu registru naziva. Raščlanjena je i struktura ostalih naziva s obzirom na podrijetlo tvorbena modela.

Ključne riječi: tvorba riječi; sufiksacija; obrtničko nazivlje

Uvod

Za istraživanje tvorbenih osobitosti naziva za trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i poslovne objekte u tri bosanskohercegovačke županije: Hercegovačko-neretvanska¹ (HNŽ), Zapadnohercegovačka (ZHŽ) i Hercegbosanska županija (HBŽ) korištena je baza podataka Regionalnoga informativnog centra internetskom pretragom kao i prikupljanjem toga tipa nazivlja u pojedinim mjestima.² U korpusu registriranih naziva uočene su različitosti u uporabi izvedenica kojima se opisuju pojedine djelatnosti.

Razlog je to različite funkcionalnostilističke uporabe koju registri pri registraciji obrta i određenih uslužnih djelatnosti ne provjeravaju, a time i ne predlažu stilski neutralnu standardnojezičnicu, što registri³ ili koji drugi gospodarski registri pojedinih županija ili općina nisu zakonski ni u obvezi.

Stoga vlasnici objekata ne biraju samo naziv svoga objekta nego i opću imenicu koja specificira djelatnost kojom se bavi. Jedini u praksi, nazvat ćemo ga ovdje „jezični uvjet“, kojim se gospodarski registri ili sudski registri⁴ vode pri otvaranju samostalnih obrtničkih, uslužnih ili poslovnih objekata je taj da se ne ponavlja naziv/ime. Na taj uvjet posebno paze sudski registri jer je sudski registar jedinstven u FBiH, a registri se vode i člancima 13, 15, 16 Zakona o gospodarskim društvima FBiH.⁵

¹ Za grad Mostar istraživanje je provedeno samo u zapadnome dijelu grada u kojem se većina građana izjašnjava govornicima hrvatskoga jezika.

² Određeni broj objekata nije sadržavao naziv s opisom djelatnosti, nego samo ime ili prezime vlasnika.

³ „Zakon o gospodarskim društvima”, *Službene novine FBiH*, br. 81/15, 21. 10. 2015., čl. 12 – 22) nigdje ne navodi potrebu jezične neutralne uporabe naziva.

⁴ Poslovni subjekti registriraju se u sudskim registrima koji se nalaze u županijskim sudovima, a obrtničke, ugostiteljske, trgovačke i uslužne djelatnosti registriraju se u općinskim gospodarskim odjelima.

⁵ Članak 13. Zakona o gospodarskim društvima 81/15: „Tvrtka mora biti napisana na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji, a prijevod na strani jezik može se koristiti samo zajedno s tvrtkom na jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji. Tvrtka može sadržati strane riječi koje su uobičajene ili za njih nema odgovarajuće riječi u jeziku koji je u službenoj uporabi u Federaciji. Članak 15. Zakona o gospodarskim društvima 81/15: Tvrtka ne smije sadržati: riječi i oznake koji su protivni zakonu; zaštićene robne ili uslužne znakove drugih pravnih i fizičkih osoba; službene simbole i znakove; nazive ili znakove stranih država ili

S obzirom na to da je riječ o administrativnome stilu⁶ i njegovim dvama podstilovima, zakonodavno-pravnome i poslovnome, popis sufikslnih izvedenica u značenju općih imenica koje se odnose na opću djelatnost objekata pokazuje različitu funkcionalnostilističku raslojenost uvjetovanu samostalnom i proizvoljnom željom vlasnika objekata.

Cilj je istraživanja odgovoriti na sljedeće:

- 1) Koliki je utjecaj leksika razgovornoga funkcionalnog stila standardnoga jezika na podstilove administrativna stila kojim su pisani nazivi za trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i poslovne objekte?
- 2) U čemu su najviša odstupanja od pravopisne norme hrvatskoga standardnog jezika?
- 3) Koji je udio sufikslnih izvedenica koji po svojim tvorbenim elementima pripadaju leksiku razgovornoga funkcionalnog stila standardnoga jezika, tj. kolokvijalizama i žargonizama?
- 4) Koliki je udio stranih riječi ili stranih tvorbenih modela?

1. (Ne)primjena standardne tvorbene norme

U ovu su raščlambu ušli oni primjeri u kojima se sufikslna izvedenice pojavljuju s dvama tvorbenim nastavcima ili više različitih tvorbenih nastavka čineći tako usporednice, a kao izvedenice imaju različitu

međunarodnih organizacija; riječi i oznake koje bi mogle stvoriti zabunu glede vrste i opsega poslovanja ili dovesti do zamjene s tvrtkom ili znakom drugog društva ili povrijediti prava drugih osoba. Članak 16. Zakona o gospodarskim društvima 81/15: Tvrtka može sadržati riječi „Bosna i Hercegovina“ i njezine izvedenice i kratice na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom; Tvrtka može sadržati riječ „Federacija“ i njezine izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog tijela određenog posebnim zakonom. Tvrtka može sadržati naziv kantona, grada i općine i njihove izvedenice i kratice samo na temelju odobrenja mjerodavnog kantonalnog, gradskog, odnosno općinskog tijela određenog posebnim zakonom, na području na kojem društvo ima sjedište. Tvrtka može sadržati ime i prezime osobe koja nije osnivač društva samo uz odobrenje te osobe ili njezinih zakonskih nasljednika.”

⁶ Administrativni stil je stil ureda, diplomacije, državne uprave, politike, ekonomije, industrije, trgovine itd., njime se pišu službeni dopisi, odluke, zakoni, pravilnici, potvrde, računi, narudžbe, molbe, žalbe, oglasi, izvještaji i sl. (usp. NiV, 2006: 252). Silić – Pranjković (2005: 379) navode da administrativno-poslovni stil „obuhvaća govor ureda, govor industrije, govor trgovine, govor politike, govor vojske i govor reklame.“

učestalost u uporabi. S obzirom na to da je u korpusu zastupljen velik broj naziva, u ovome istraživanju za dio koji je vezan za uporabu hrvatske standardne tvorbene norme ograničili smo se na nazive koji se odnose na djelatnosti za proizvodnju i prodaju kruha, slastica, cvijeća i zlata ili u kojima se pružaju usluge pranja automobila, iz razloga što je u tim nazivima primijećeno da se za istu djelatnost koriste različiti tvorbeni nastavci.

Nemamo podatke u koje su vrijeme registrirani, zato neće biti riječi o mogućemu jezičnom utjecaju nekoga razdoblja na popularnost primjene jedne izvedenice u odnosu na drugu istoga tvorbena značenja.

Budući da je većina analiziranih apelativa za pojedine djelatnosti nastala sufiksacijom, tvorbenim nastavcima: *-ara*⁷, *-arnica*⁸ i *-arna*⁹, te su

⁷ **-ara** (pekara, cvjećara, zlatara):

HG (2005: 319) navodi: „... imenice s tim sufiksom motivirane imenicom. Naglasak je kratkouglastni u trećem slogu od kraja: ulje – uljara, željezo – željezara”.

TRHKJ (1991: 119): „... Na – ara završava šest sufiksa: -ara, -jara, -enjara, -onjara, -uskara. Sufiksi – ara i – jara dolaze u istim tvorbama samo što se sufiks – jara ograničava na osnove sa završnim glasovima c, k, g, l, n, smjenjujući se s njima po jotacijskim pravilima. Imenica pecara ima posebnu osnovu i razlikuje se značenjem od imenice pekara. Sufiksi su – ara i – jara polivalentni, ali gotovo polovica svih izvedenica označuje mjesne imenice. Izvedenice od imenica znače prostoriju (zgradu ili tvornicu) u kojoj se proizvodi, prerađuje ili stoji ono što znači osnovna imenica: betonara – zgrada s uređajima za proizvodnju proizvoda od betona. Od glagola su izvedene: pekara – prostorija, zgrada u kojoj se peče kruh”.

⁸ **-arnica** (pekarnica, cvjećarnica, zlatarnica):

TRHKJ (1991: 174): „... izvedenice koje završavaju na -nica veoma su raznovrsne i svojim značenjima i svojim morfološkim odnosima tako da nije jednostavno odgovoriti na mnoga pitanja koja se u vezi s njima postavljaju. Za mnoge se izvedenice sa završetkom – nica ne može s potpunom sigurnošću odrediti jesu li izvedene sufiksom – ica od pridjevnice osnove na – n ili sufiksom – nica od koje druge osnove. U izvedenica sa – nica što u osnovi imaju imenicu m. r. koja znači mušku osobu, kovačnica, kartašnica, ribarnica, ne možemo pretpostaviti sufiks – ica jer se od imenica koje znače osobe pridjevi ne tvore sufiksom – ni.

Sufiksom – nica imenice se tvore od imeničkih osnova, rijetko od kojih drugih. Izvedenice od imenica koje znače vršitelje radnje znače prostorije u kojoj vršitelj radnje obavlja svoju djelatnost. Izvedenice od imenica na – ar: bačvarnica, badžarnica, biljetarnica, cvjećarnica, kockarnica, slastičarnica, zlatarnica”.

HG (2005: 319) slažu se da se sufiksom – nica tvore imenice od imeničkih osnova: -nica: „Imenice s tim sufiksom motivirane su uglavnom imenicom na – ač, - ar, - aš sa značenjem 'vršitelj radnje'. Naglasak je jednak naglasku osnovne riječi: brijač – brijačnica, cvjećar – cvjećarnica, slastičar – slastičarnica”.

⁹ **-arna** (pekarna, cvjećarna, zlatarna):

TRHKJ (1991: 322): „... Jedne izvedenice sa završetkom – arna mogu se protumačiti samo kao izvedenice sa sufiksom – arna. To je u onim izvedenicama uz koje ne postoje osnovne

izvedenice različito zastupljene označujući imenice za zatvorenu prostoriju u kojoj vršitelj radnje obavlja svoju djelatnost.

Sva se tri tvorbeno nastavka mogu koristiti u označavanju zatvorenih prostorija¹⁰. Također je dosta izvedenica tvoreno nastavkom *-ona* ili *-onica* od glagolskih osnova i znače prostoriju ili zgradu: *autopraona*, *prodavona*, *fotokopiraona*¹¹ i sl.

Većina korištene literature, uključujući i gramatike i jezične savjetnice, prema kriteriju funkcionalnostilskoga raslojavanja smatra izvedenice, na primjer, na *-ona* ili *-arna* imenicama koje pripadaju razgovorno-me stilu standardnoga jezika (RKJ, 2009: 110; PGHJ, 2013: 248).

Iako su tvorbeno jednako vrijedne, njihova je funkcionalnostilistička primjena različita i pojedini jezični savjetnici navode njihovu različitu stilističku vrijednost i učestalost. Tako smo za potrebe ovoga rada konzultirali tri savjetnika¹² i jedan pregled gramatike hrvatskoga jezika (HJS,

riječi na – ar, npr. u ljekarna, vojarna. Ako postoje, tada se tvorbeno riječi sa završetkom – arna mogu protumačiti na dva načina, jednom kao izvedenice sa sufiksom – arna, a drugi put sa sufiksom – na: pisarna – 1. prostorija u kojoj se piše; 2. prostorija u kojoj rade pisari. Svaki od tih načina zadaje određene poteškoće. Ako uzmemo prvi, treba uvesti novi sufiks – jarna za izvedenice kao slastičarna, ako uzmemo drugi, sufiks – na dobiva novu valenciju, uz znatne teškoće određivanja – arna ili – na kad osnova riječ na – ar nije potvrđena, ali je moguća. Izvedenice sa sufiksom – arna znače mjesne imenice (prostorije i zgrade): cinkarna, koskarna, ljekarna, vojarna...Proširenija je samo riječ ljekarna jer je puristička literatura osuđivala sufiks – arna pa je u jeziku stvorila određene odnose i stilske vrijednosti tako da je sufiks – arna praktički neplodan”.

¹⁰ Barić i dr. u *Hrvatskoj gramatici* (2005: 319): „... mjesne imenice označuju mjesto gdje se što radi s onim što znači osnovna riječ (ako je osnovna riječ imenica) ili mjesto gdje se vrši radnja osnovne riječi (ako je osnovna riječ glagol). To mjesto može biti a) zatvoren prostor i b) otvoren prostor. Ako mjesna imenica označuje zatvoren prostor, on je prostorija koja može biti: zgrada, tvornica, prodavaonica ili što slično. Te se imenice najčešće tvore sufiksima -ak, -ara, -nica, -onica”.

¹¹ *-ona /onica* (autopraona/autopraonica) TRHKJ (1991: 335): „... sufiksom – ona tvore se imenice od glagolskih osnova i znače prostoriju ili zgradu. Česte su u razgovornom i poslovnom jeziku, uglavnom na natpisima i tekstovima bliskim razgovornom jeziku: čistiona, gostina, kazniona, prodavaona, radiona, učiona ...”

¹² Hrvatski jezični savjetnik Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (1999) = HSJ; Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku (Frančić – Hudaček – Mihaljević, 2006) = NiV; *Reci mi to kratko i jasno* (Opačić, 2009) = RKJ; *Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika*, (Bičanić i dr., 2013.) = PGHJ.

NiV, RKJ) koji navode različite uporabe analiziranih tvorbenih nastava-ka, što se navodi se i u hrvatskim gramatikama¹³ (HG, TRHKJ, GHJ).

2. Tvorbeni pregled naziva za obrtničke i ugostiteljske objekte u tri županije FBiH14

2.1. Pekara/pekarna/pekarnica¹⁵

U korištenoj bazi podataka evidentirana su 64 obrtnička objekta u kojima se pravi i prodaje kruh u tri navedene županije. Od 64 obrtnička objekta njih 30 ima naziva *pekara*, 11 se naziva *pekarnica*, a 23 *pekarna*¹⁶.

¹³ HG = *Hrvatska gramatika* (Barić i dr.), TRHKJ = *Tvorba riječi u hrvatskome književnom jeziku* (S. Babić), GHJ = *Gramatika hrvatskoga jezika* (J. Silić – I. Pranjković).

¹⁴ Popis raščlanjenih naziva nalazi se kao prilog na kraju ovoga rada.

¹⁵ Rječnik hrvatskoga jezika (Anić, 2007: 352) navodi sljedeće značenje: „pekarnica, ž mjesto (radnja, prostorija) na kojem se mijesi, peče ili prodaje kruh i druge prerađevine od tijesta sin. pekara /// pekar m (pekarica ž); pekarski prid”.

Rječnik hrvatskoga jezika Leksikografskoga zavoda Miroslava Krležje (Šonja i dr., 2000: 816) navodi značenje: „pekarnica ž prostorija u kojoj se mijesi, peče i prodaje kruh, pecivo, dvopek i sl. Za objašnjenje naziva pekara upućuje na naziv pekarnica. Pekar – m (ž pekarica) obrtnik koji mijesi, peče i prodaje kruh”.

Hrvatski jezični savjetnik Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (1999: 1044) navodi sljedeće značenje: „pekara – e, mn. G pekara „tvornica kruha”; pekarnica- e „prodavaonica kruha”; pekarna – e žarg. – pekarnica”.

¹⁶ HJS (1999: 91): „... Imenice sa sufiksima – ana/ -ara, -na/ -arna i – nica/ -arnica mjesne su imenice, označuju zatvoreni ili otvoreni prostor u kojemu se što radi, proizvodi, prerađuje ili prodaje. Izvedenice s tim sufiksima savjetnički su problem jer postoje usporednice sa sufiksima – ana i – ara od istih osnova i s istim značenjem i usporednice sa sufiksima – na/ -arna i – nica / -arnica također od istih osnova i s istim značenjem.

Izvedenice sa sufiksima – ana i – ara označuju uglavnom zatvoren prostor, zgradu, pogon ili tvornicu, u kojemu se proizvodi ili prerađuje ono što označuje osnovna imenica (sufiks – ara ima i druga značenja)”.

Razlika između sufikasa – ara i – arnica HJS (1999: 91) „... Odnos izvedenica sa sufiksom – ara i izvedenica sa sufiksima – na/ -arna i – nica/ -arnica nije konkurentni odnos jer izvedenice s tim sufiksima ne znače isto. Sufiks – ara primarno označuje tvornicu ili zgradu u kojoj se proizvodi ili prerađuje ono što označuje osnova imenica, a sufiks – na/ -arna i – nica/ -arnica primarno označuje prostoriju, radionicu u kojoj vršitelj radnje, kojeg označuje imenica od koje su izvedene, obavlja svoju djelatnost i prodavaonicu onoga što označuje osnovna imenica. Dakle, pekara je tvornica u kojoj se peče kruh, cvječara je potencijalno tvornica (umjetnog) cvijeća ili prostor na kojemu se uzgaja cvijeće, a pekarnica je prodavaonica kruha i cvječarnica prodavaonica cvijeća”.

županija/ leksem	pekara	pekarna	pekarnica	ukupan broj leksema
HNŽ	11 (37,9 %)	11 (37,9 %)	7 (24,1 %)	29
ZHŽ	13 (72,2 %)	4 (22,2 %)	1 (5,5 %)	18
HBŽ	7 (43,75 %)	6 (37,5 %)	3 (18,5 %)	16
	30	23	11	64

HNŽ/ leksem	pekara	pekarna	pekarnica	ostalo (pekarska radnja)	ukupno
Mostar	6 (33,3 %)	8 (44,4 %)	4 (22,2 %)	0	18
Čitluk	3 (60 %)	1 (20 %)	1 (20 %)	0	5
Rama	1 (50 %)	1 (50 %)	0	0	2
Stolac	0	1 (50 %)	0	1 (50 %)	2
Neum	0	2 (50 %)	2 (50 %)	0	4
Čapljina	1 (33,3 %)	1 (33,3 %)	1 (33,3 %)	0	3

ZHŽ/ leksem	pekara	pekarna	pekarnica	ostalo	ukupno
Ljubuški	2 (66,6 %)	0	1 (33,3 %)	0	3
Posušje	4 (80 %)	1 (20 %)	0	0	5
Grude	3 (60 %)	2 (40 %)	0	0	5
Široki Brijeg	4 (80 %)	1 (20 %)	0	0	5

HBŽ/leksem	pekara	pekarna	pekarnica	ostalo	ukupno
Livno	1 (25 %)	2 (50 %)	1 (25 %)	0	4
Tomislavgrad	2 (50 %)	1 (25 %)	1 (25 %)	0	4
Glamoč	1 (100 %)	0	0	0	1
Kupres	1 (100 %)	0	0	0	1
Drvar	1 (33,3 %)	1 (33,3 %)	1 (33,3 %)	0	3

Prema hrvatskoj recentnoj literaturi (HJS,¹⁷ 1999: 92; RKJ, 2009: 37) *pekara* označuje samo mjesto gdje se peče kruh, a *pekarnica* mjesto na

¹⁷ Za sufikse – nica i – arna HJS navodi da su, za razliku od sufikasa – ara i – nica, u konkurentnome odnosu: „... Izvedenice sa sufiksima – (ar)na i – (ar)nica u konkurentnome su odnosu jer znače isto: prostoriju u kojoj vršitelj radnje obavlja svoju djelatnost, radionicu ili prodavaonicu. Odnos među tim izvedenicama rješavan je također funkcionalnostilskim

kojemu se kruh prodaje. Praksa pokazuje da je velik utjecaj razgovornoga stila standardnoga jezika na izbor izvedenica, pa je ukupno najveći postotak *pekara*, a isto tako u većem postotku je i *pekarna*, što nije tipično za hrvatske govore u tim županijama. Tako je samo za Mostar, koji je prema broju registriranih pekarskih objekata vodeći u analiziranoj skupini, od 18 njih šest registrirano kao *pekara* (33,3 %), četiri kao *pekarnica* (22,2 %) i čak osam kao *pekarna* (44,4 %). Analizirajući natpise, ustanovljeno je da se samo u jednoj od 18 obavlja isključivo proizvodnja kruha, a u sedamnaest drugih proizvodi se i prodaje kruh. U Mostaru jedan obrtnički objekt koji se bavi prodajom kruha ima tri poslovnice, a na svakoj je službeni naziv drukčije istaknut: *pekarna* Suncokret, *pekarnica* Suncokret i *pekara* Suncokret. U sve se tri trgovine prodaje kruh, ali samo u jednoj proizvodi (što bi opravdalo naziv *pekara*). Iako tvorbeni nastavci *-arna* i *-arnica* znače isto (HJS, 1998: 92), pa su stoga u konkurentnome odnosu i norma u pravilu daje prednost nastavku *-arnica*, uzus pokazuje da se normirani nastavak najmanje rabi. Dosta je velik utjecaj razgovornoga stila na izbor izvedenica, a vlasnici obrtničkih objekata sami određuju apelativ prema popularnosti ili trenutačnome jezičnom trendu, ne razlikujući pri tome funkcionalnostilističku odrednicu uporabljenih izvedenica. Tvorbeni nastavak *-arna* pripada razgovornomu funkcionalnom stilu standardnoga jezika (HJS, 1998: 92) i takve su izvedenice kolokvijalizmi (NiV, 2006: 241).

Tvorbena šarolikost uočena je u drugim primjerima, u nazivlju objekata koji se bave prodajom cvijeća i zlata ili prodajom i proizvodnjom slastica.

2.2. *Cvjećara/cvjećarnica/cvjećarna*¹⁸

U uporabi su i tri tvorbena oblika za naziv obrtničkoga objekta u kojemu se prodaje cvijeće: *cvjećara*, *cvjećarnica* i *cvjećarna*. Najviše se

raslojavanjem: izvedenice sa sufiksom – (ar)na određujemo kao žargonske (kvalifikator žarg.: *cvjećarna* žarg. – *cvjećarnica*, vojarna žarg. – *vojarnica*, ali samo *ljekarna*; *mesarna* i *mesarnica* – *mesnica* i posve obrnut odnos *knjižarnica* – *knjižara*)”.

¹⁸ Rječnik hrvatskoga jezika Leksikografskoga zavoda Miroslava Krležje *cvjećarnicu* tumači kao *prodavaonica cvijeća*. (2000: 131). Anić u Rječniku hrvatskoga jezika pojam *cvjećarnica* (2007: 48) tumači kao: „ž prodavaonica cvijeća (lokal i kiosk) sin. *cvjećarna*”.

prodaje u cvjećari, a najmanje u cvjećarnici. HJS (1999: 92) navodi da sufiks – *ara* primarno označuje tvornicu ili zgradu u kojoj se proizvodi ili prerađuje ono što označuje osnova imenica. Rezultati istraživanja pokazuju da u Hercegovačko-neretvanskoj i Zapadnohercegovačkoj županiji najveći broj obrtničkih objekata koji se bave samo prodajom ili preprodajom cvijeća ima registriran naziv *cvjećara*. Kao i kod primjera *pekara/pekarnica/pekarna*, tako je u sve tri županije veći broj obrtničkih objekata nose naziv *cvjećarna*, nego onih s oblikom *cvjećarnica*, koji je i najmanje zastupljen.

I *cvjećarna* je kolokvijalizam (NiV, 2006: 241; RKJ, 2009: 37), a ako bi se obrtničke trgovine i bavile proizvodnjom cvijeća (umjetnoga), naziv *cvjećara* bi u svome primarnom značenju bio prihvaćen kao neutralna standardnojezičnica (HJS 1998: 91).

Službeni registrirani nazivi djelatnosti po svemu pripadaju administrativnomu stilu standardnoga jezika koji u sebi nema kolokvijalizama ili sekundarnih semantičkih izvedenica. Rezultati tvorbenih izvedenica pokazuju da vlada šarolikost u pisanju apelativa obrtničkih naziva i neutralnih standardnojezičnih tvorenicu.

županija/ leksem	<i>cvjećara</i>	<i>cvjećarna</i>	<i>cvjećarnica</i>	ukupan broj leksema
HNŽ	11 (45,8 %)	8 (33,3 %)	5 (20,8 %)	24
ZHŽ	9 (56,25 %)	4 (25 %)	3 (18,75 %)	16
HBŽ	2 (25 %)	4 (50 %)	2 (25 %)	8
	22	16	10	48

HNŽ/leksem	<i>cvjećara</i>	<i>cvjećarna</i>	<i>cvjećarnica</i>	<i>ostalo</i>	ukupno
Mostar	4 (36,3 %)	4 (36,3 %)	3 (27,2 %)	0	11
Čitluk	2 (66,6 %)	1 (33,3 %)	0	0	3
Rama	0	1 (50 %)	1 (50 %)	0	2
Stolac	1 (50 %)	1 (50 %)	0	0	2
Neum	1 (100 %)	0	0	0	1
Čapljina	3 (80 %)	1 (10 %)	1 (10 %)	0	5

ZHŽ / leksem	cvječara	cvječarna	cvjećarnica	ostalo	ukupno
Ljubuški	4 (80 %)	0	1 (20 %)	0	5
Posušje	2 (50 %)	2 (50 %)	0	0	4
Grude	1 (50 %)	0	1 (50 %)	0	2
Široki Brijeg	2 (40 %)	1 (10 %)	2 (50 %)		5

HBŽ/leksem	cvječara	cvječarna	cvjećarnica	ostalo (salon cvijeća)	ukupno
Livno	0	2 (100 %)	0	0	2
Tomislavgrad		1 (30 %)	2 (70 %)	1	3
Glamoč					
Kupres	1 (50 %)	0	1 (50 %)	0	2
Drvar	1 (100 %)	0	0	0	1

2.3. Slastičarnica/slastičarna¹⁹

Zastupljenost tvorbenih nastavaka *-nica* i *-arna* u tvorbi objekata koji se bave prodajom slastica u tri navedene županije dosta je zanimljiva. Nisu pronađene tvorenice koje se tvore nastavkom *-ara*. U Hercegovačko-neretvanskoj i Zapadnohercegovačkoj županiji veći je broj tvorenica koje se tvore sufiksom *-arna*, nego tvorenica koje se tvore sufiksom *-nica*. U bazi podataka nije evidentiran velik broj obrtničkih objekata koji se bave prodajom i proizvodnjom slastica u Herceg-bosanskoj županiji, ali iz podataka koji su bili dostupni uočeno je da je veći broj tvorenica *slastičarnica*.

¹⁹ Rječnik hrvatskoga jezika Leksikografskoga zavoda Miroslava Krležje *slastičarnicu* objašnjava kao *ž radionica i prodavaonica slastica*. Za pojam *slastičarna* upućuje na pojam *slastičarnica*. (2000: 1141)

Hrvatski jezični savjetnik Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje navodi za *slastičarnu* (1999: 1344) da je to žargonski naziv za *slastičarnicu*. Anić u Rječniku hrvatskoga jezika kaže sljedeće (2007: 506): „slastičarnica-ž ugostiteljsko mjesto gdje se služe slastice (obično i proizvode) i bezalkoholna pića sin. slastičarna”.

županija/leksem	slastičarnica	slastičarna	ukupan broj leksema
HNŽ	7 (41,18 %)	10 (58,8 %)	17
ZHŽ	4 (33,3 %)	7 (63,6 %)	11
HBŽ	3 (60 %)	2 (40 %)	5

HNŽ /leksem	slastičarna	slastičarnica	ostalo	ukupno
Mostar	1 (20 %)	4 (80 %)	0	5
Čitluk	2 (66,6 %)	1 (33,3 %)	0	3
Rama	2 (66,6 %)	1 (33,3 %)	0	3
Stolac	3 (100 %)	0	0	3
Neum	1 (50 %)	1 (50 %)	0	2
Čapljina	2 (100 %)	0	0	2

ZHŽ /leksem	slastičarna	slastičarnica	ostalo	ukupno
Ljubuški	1 (33,3 %)	2 (66,6 %)	0	3
Posušje	3 (100 %)	0	0	3
Grude	1 (50 %)	1 (50 %)	0	2
Široki Brijeg	1 (33,3 %)	2 (66,6 %)	0	3

HBŽ /leksem	slastičarna	slastičarnica	ostalo	ukupno
Livno	1 (50 %)	1 (50 %)	0	2
Tomislavgrad	0	0	0	0
Glamoč	1 (100 %)	0	0	1
Kupres	0	2 (100 %)	0	2
Drvar	0	0	0	0

2.4. Zlatara/zlatarnica/zlatarna²⁰

Dvostrukost je pronađena u tvorbi uopćenih naziva obrtničkih objekata koji se bave prodajom predmeta od zlata. Ti su objekti tvoreni sufixima *-ara* i *-arna*. Dva hrvatska rječnika navode samo jedno moguće

²⁰ Rječnik hrvatskoga jezika Leksikografskoga zavoda Miroslava Krležje *zlatarnicu* (2000: 1428) objašnjava na dva načina – 1. *zlatarska radionica*; 2. *zlatarska trgovina*.

Hrvatski jezični savjetnik Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje pojam *zlatara* (1999: 1630) upućuje na pojam *zlatarnica* „prodavaonica predmeta od zlata“.

Anić u *Rječniku hrvatskoga jezika*, također, navodi samo pojam *zlatarnica* (2007, 637): *zlatar m (zlatarica ž) onaj koji izrađuje nakit od plemenitih kovina //zlatarnica ž.*

rješenje: a to je tvorenica *zlatarnica*, a u bazi podataka nije evidentiran nijedan naziv obrta koji se bavi prodajom predmeta od zlata tvoren sufixom *-nica*. U Hercegovačko-neretvanskoj županiji evidentiran je jedan objekt kao *zlatarska radnja*²¹. U Zapadnohercegovačkoj i Hercegbosanskoj županiji sve evidentirane izvedenice imaju tvorbeni nastavak *-arna*. Nijedan obrtnički objekt koji se bavi prodajom zlata nije registriran sufixom *-nica*, dakle kolokvijalni naziv ima primat u toj skupini izvednica.

županija/ leksem	<i>zlatara</i>	<i>zlatarna</i>	<i>zlatarnica</i>	ukupan broj leksema
HNŽ	7,5 %	84,6 %	0 %	
ZHŽ	0 %	100 %	0 %	
HBŽ	0 %	100 %	0 %	

HNŽ/leksem	<i>zlatarna</i>	<i>zlatara</i>	<i>zlatarnica</i>	<i>zlatarska radnja</i>	ukupno
<i>Mostar</i>	4 (100 %)	0	0		4
<i>Čitluk</i>	2	1	0	0	3
<i>Rama</i>	2	0	0	0	2
<i>Stolac</i>	0	0	0	0	0
<i>Neum</i>	1	0	0	1	2
<i>Čapljina</i>	2	0	0		2
	11 (84,61 %)	1 (7,6 %)	0	1 (7,6 %)	12

ZHŽ / leksem	<i>zlatarna</i>	<i>zlatara</i>	<i>zlatarnica</i>	<i>zlatarska radnja</i>	ukupno
<i>Ljubuški</i>	2 (100 %)	0	0	0	2
<i>Posušje</i>	1 (100 %)	0	0	0	1
<i>Grude</i>	2 (100 %)	0	0	0	2
<i>Široki Brijeg</i>	3 (100 %)	0	0	0	3
	8 (100 %)				8

²¹ HJS (1999: 1239) radnju objašnjava kao: „organizacija u kojoj se obavlja neka djelatnosti → radionica, trgovina, prodavaonica; zanatska radnja → obrtnička radionica; trgovinska radnja → trgovina ...”

2.5. *Autopraona/autopraonica*

Primijećene su razlike u tvorbi naziva obrtničkih objekata koji pružaju usluge pranja automobila. Prema evidentiranim podacima u dvije je županije (Hercegovačko-neretvanska i Zapadnohercegovačka županija)²² većina tvorenica motivirana sufiksom – ona²³.

županija/leksem	<i>autopraonica</i>	<i>autopraona</i>	ukupan broj leksema
HNŽ	36,8 %	63,15 %	
ZHŽ	53,33 %	46,66 %	
HBŽ	-	-	

Za taj tip složenica primijećena su i pravopisna odstupanja. Taj se tip tvorenica s vezanim leksičkim morfemom²⁴ bilježi u bazi podataka na tri načina: sastavljeno, nesastavljeno i sa spojnicom. Slijedi pregled pisanja tvorenica s vezanim prvim dijelom složenice *auto*²⁵:

²² Zbog premala broja tvorenica koje označuju objekte koji pružaju usluge pranja automobila, nisu uvršteni podatci Hercegbosanske županije.

²³ Hrvatski jezični savjetnik objašnjava da je tvorenica *autopraona* razgovorna inačica tvorene standardnojezičnice *autopraonica* (HJS, 1999: 371).

²⁴ „Posebna tvorbena osnova koja dolazi u složenici (u njezinu prvom ili drugom dijelu) jest vezani leksički morfem, po nekima i vezana osnova. U vezane leksičke morfeme ubrajaju se glasovni nizovi tipa auto-, avio-, foto-, makro-, video-, zoo-... odnosno tipa – bus, -filija, -man, -manija.” (Barić i dr., 2005: 288).

„Ima u tvorbi osnova koje ne dolaze kao osnove samostalnih riječi, nego dolaze samo u tvorbi složenica i u prefiksnoj tvorbi glagola kao dijelovi tvorenice, npr. aero-, auto-, -log, -fil u aerodinamika, autoindukcija, autosugestija, dijalektolog, terminolog.” Babić (1991: 34).

²⁵ Hrvatski pravopis (Babić – Finka – Moguš, 2011: 57): „Sastavljeno se pišu imenice kojima je prvi dio: riječ auto, foto, kino, radio, video tvore prvi dio složenice, a nisu samostalne riječi (bez obzira na različita značenje dijela auto-, audio-, foto-, kino-, radio-): autocesta, autobiografija, autokritika, automehaničar, autosugestija, audiovizualan, fotoaparat, fotosinteza, kinopredstava, radiopostaja, videoklub, videoprogram.”

Hrvatski pravopis (IHJJ, 2013: 48) navodi da se sastavljeno pišu sljedeće riječi: *aeromehanika, autobiograf, autoservis, automotodruštvo, autoklima, fotomontaža, radioemijisa...*

HP (IHJJ, 1999: 241) vezanim leksičkim morfemom naziva: „prvi ili drugi dio imenične složenice koji ima leksičko značenje, ali ne dolazi samostalno, npr. Makro- u markokozmos ili – logija u terminologija. Vezani leksički morfemi većinom su tuđega podrijetla, latinskoga ili grčkoga, a oni koji dolaze u prvome dijelu završavaju samoglasnikom o, npr. bio-, fito-, zoo-, rijetko kojim drugim, npr. e u tele-. Zovu ih i vezane osnove. Pišu se sastavljeno s leksemom uz koji dolaze: auto- koji se odnosi na automobil (automobilski): autocesta, autoservis”.

	<i>AUTO</i> (<i>sastavljeno</i>)	<i>AUTO</i> (<i>nesastavljeno</i>)	<i>AUTO</i> (<i>sa spojnicom</i>)
<i>HNŽ</i>	58,3 %	30,5 %	11,1 %
<i>ZHŽ</i>	70,37 %	22,2 %	7,4 %
<i>HBŽ</i>	52,3 %	28,5 %	19,04 %

Raščlamba pokazuje da se u sve tri županije najveći broj tvorenica koje u prvome dijelu imaju vezani leksički morfem pišu sastavljeno, no broj tvorenica koje se pišu nesastavljeno ili sa spojnicom nije zanemariv.

Korišteni pravopisi i jezični savjetnici jednoglasni su: tvorenice kojima je prvi dio vezani leksički morfem pišu se sastavljeno. Ne navodi se nigdje nikakav drugi način pisanja.

Uočen je i trostruki način bilježenja tvorenica koje u prvome dijelu imaju vezani leksički morfem *foto*. U odnosu na složenice s vezanim leksičkim morfemom *auto* u prvome dijelu složenice, registar bilježi znatno manji broj tvorenica koje u prvome dijelu imaju vezani leksički morfem *foto*.

	<i>FOTO</i> (<i>sastavljeno</i>)	<i>FOTO</i> (<i>nesastavljeno</i>)	<i>FOTO</i> (<i>sa spojnicom</i>)
<i>HNŽ</i>	0 %	50 %	50 %
<i>ZHŽ</i>	33,3 %	33,3 %	33,3 %
<i>HBŽ</i>	0 %	0 %	100 %

Složenice s prvom dijelom *auto* u postotku su najviše pisane sastavljeno, za razliku od složenica s vezanim leksičkim morfemom *foto*. Najmanji je broj tvorenica koje se bilježe sastavljeno. Iz priložene tablice vidi se da je podjednak broj tvorenica koje se pišu nesastavljeno ili sa spojnicom, odnosno odstupaju od pravopisne norme. Evidentirane su i tvorenice nastale dodavanjem dvaju prefiksoida imenici: *fotovideo* studio, ali je njihov broj zanemariv.

RKJ (2015: 22) navodi: „... složenice u kojima je prvi dio auto- (od grč. auto – što znači sam, samo) pišu se sastavljeno, kao jedna riječ: automehaničar(ski), autoklub, automobilistički, autoimuni, automotizam i sl.”

3. Motiviranost naziva

S obzirom na globalizacijske procese, utjecaj stranoga jezika, posebno engleskoga, ostavio je traga i na izbor imena objekata i tvrtki u analiziranu registru. U ovome će se dijelu istražiti koliko je analiziranih naziva motivirano stranim tvorbenim modelima ili riječima i koliko je i je li naziv usklađen s tvorbenom normom hrvatskoga standardnoga jezika.

Obrađeno je 225 naziva obrtničkih, ugostiteljskih objekata i gospodarskih društava u HNŽ-u i 141 u ZHŽ-u. Od ukupno 225 naziva njih 75 motivirano je stranom tvorbenom osnovom, 33,3 %, i najviše su to nazivi gospodarskih društava, a u ZHŽ-u 26,95 %.

Neki nazivi pekarnica ili zlatarnica motivirani su stranim riječima (najviše riječima iz engleskoga i japanskoga jezika), koje nisu doživjele nikakvu prilagodbu u hrvatskome jezičnom sustavu: pekarna *Croatia*, cvjećarnica *Bonsai*, zlatarnica *Gold*, zlatarnica *Flory*.

Iako ima dosta stranih naziva i toj kategoriji analiziranih objekata, gospodarska društva s oznakom d.o.o.²⁶ više su motivirana stranim riječima bez prilagodbe hrvatskome jezičnom sustavu. Čak je 70 naziva tih društava motivirano stranim riječima (najviše anglicizmima, a samo je jedna riječ talijanizam) ili stranim nastavcima. Bilježimo neke s potpuno stranim riječima ili kombinacijom nadimaka i strane riječi: *Minipex export-import*, *Bata commerce*, *Rex commerce*, *Tobacco press*, *ZK Office*, *Piccolo food*, *Daca commerce* (ovaj je primjer s nadimkom).

Vlada šarolikost i u prilagodbi posuđenica, pa se riječ *commerce*²⁷ u registru bilježi u dva oblika, neprilagođenu i prilagođenu: *Daca commerce* i *Interkomerc*.

Jedno je od osnovnih načela posuđivanja prilagodba na jezičnim razinama, ali i da domaći nazivi imaju prednost pred stranim (Frančić – Mihaljević – Hudaček, 2006: 221). Hrvatski jezik ima tvorenicu *trgovina*, no nju nismo pronašli u registru kao dio naziva ili u nazivu. Većina je

²⁶ „Društvo je pravno lice koje samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružanja usluga na tržištu radi stjecanja dobiti. Društvo mogu osnovati i domaća i strana fizička i pravna lica ako zakonom nije drugačije određeno.“ „Zakon o gospodarskim društvima“, *Službene novine FBiH*, br. 81/15, 21. 10. 2015., čl. 1.

²⁷ Anglizam koji je latinskoga podrijetla „trgovina“.

naziva gospodarskih društava sa znakom *d.o.o.* stranoga podrijetla i imaju strane tvorbene osnove, pa se u HNŽ-u bilježe nazivi: *Export-import, Energetic-electronic, Tomato, Audio team, ZK Office, Toy, Rama-Milch*; a u ZHŽ-u: *Passage, Golden days, Sector security, Candy mix, Tobacco press*.

Većina je naziva sportskih kladionica, kojih ima dosta u registru, motivirana stranim riječima: *Premijer world, Derby bet shop* i *Premier world sport, Bet365*.

Kao kod primjera *commerce* i *komerc*, i ovdje se posuđenica *premier* bilježi dvostruko *premijer* i *premier*, kao posuđenica i prilagođenica.

Osim kombinacijom nadimaka i strane riječi, bilježe se i nazivi u kojima je tvorbena osnova kombinacija domaće i strane riječi: prvi je dio strana riječ, a drugi dio domaća: *Spring-informatika, Star šport, Copitehnika*.

Zaključak

S obzirom na karakteristike administrativna stila kojim bi istraženi registri naziva trebali biti i pisani, podatci pokazuju da je utjecaj leksika razgovornoga funkcionalnog stila standardnoga jezika poprilično velik. Najmanje je apelativa za opis trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i poslovne djelatnosti tvoren tvorbenim nastavkom *-nica*. U prednosti su u registru oblici *pekarna, cvjećarna, zlatarna* i *slastičarna*, dakle apelativi s tvorbenim nastavkom *-arna*, koji se smatraju kolokvijalizmima, te kao takvi ne bi mogli biti dijelom dvaju podstilova, zakonodavno-pravnoga i poslovnoga, kojima registrirani nazivi pripadaju. U sve je tri županije veći broj tvorenicu koje su tvorene sufiksom *-arna*. Utjecaj je razgovornoga stila na izbor izvedenica apelativa za opis djelatnosti jako velik, a praksa je pokazala da gospodarski i sudski registri ne sugeriraju standardnojezičnicu. Vlasnici objekata sami određuju apelativ prema popularnosti ili trenutačnomu jezičnom trendu, ne razlikujući pri tome funkcionalnostilističku odrednicu uporabljenih izvedenica. Najveći je broj naziva za pekarnice, slastičarnice i zlatarnice motiviran osobnim

imenima (64,70 %), zatim prezimenima, a cvjećarnice su najviše motivirane fitotoponimima.

Neki nazivi, posebno oni sa složenicama *foto* i *auto*, odstupaju od pravopisne norme hrvatskoga standardnog jezika. Bilježi se trostruko (sastavljeno, nesastavljeno i sa spojnicom) pisanje tih složenica. Evidentirano je preko 30 % složenica s vezanim leksičkim morfemom u svakoj županiji s jednim od odstupanja od pravopisne norme (nesastavljeno i sa spojnicom).

Literatura

- ANIĆ, VLADIMIR (2007) *Rječnik hrvatskoga jezika*, Novi liber – Jutarnji list, Zagreb.
- BABIĆ, STJEPAN (1991) *Tvorba riječi u hrvatskome standardnome jeziku*, HAZU, Zagreb.
- BABIĆ, STJEPAN – MOGUŠ, MILAN (2011) *Hrvatski pravopis*, Školska knjiga, Zagreb.
- BARIĆ, EUGENIJA i dr. (1997) *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb.
- BARIĆ, EUGENIJA i dr. (1999) *Hrvatski jezični savjetnik*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.
- FRANČIĆ, ANĐELA i dr. (2006) *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnome jeziku*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.
- JOZIĆ, ŽELJKO i dr. (2013) *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.
- KLAJČIĆ, BRATOLJUB (1990) *Rječnik stranih riječi*, Nakladni zavod MH, Zagreb.
- OPAČIĆ, NIVES (2009) *Reci mi to kratko i jasno: hrvatski za normalne ljude*, Novi Liber, Zagreb.
- ŠONJE, JURE (ur.) (2000) *Rječnik hrvatskoga jezika*, Leksikografski zavod Miroslava Krležje – Školska knjiga, Zagreb.

-
- VUKOVIĆ, SINIŠA (2007) „Grafija višečlanih toponima - problematika pisanja višečlanih toponimskih likova na pravopisnoj, sintaktičkoj i fonetskoj razini”, *Croatica et Slavica Ladertina*, Zadar, god. III, br. 3, str. 107 – 118.
 - „Zakon o gospodarskim društvima”, *Službene novine FBiH*, br. 81/15, 21. 10. 2015.

Review article

Received on May 24, 2018.

IRINA BUDIMIR – JOSIPA ŠUNJIĆ

Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Mostar

FORMATION SPECIFICS OF BOSNIAN-HERZEGOVINIAN TRADE AND OTHER TERMINOLOGY – WHERE DO WE USUALLY SHOP: AT THE BAKER'S, AT THE BAKER'S SHOP OR IN A BAKERY?

Abstract

The aim of this paper is to present the formation specifics of Bosnian-Herzegovinian trade and other terminology. Examples for the analysis of suffix derivatives and their different frequency regarding the appearance of parallels with two or three formation affixes that belong to different styles of Croatian language, were taken from database of registered trade, catering and service facilities in the cantons of Federation of Bosnia and Herzegovina with Croatian majority: Herzegovina Neretva Canton, West Herzegovina Canton and Herzeg-Bosnia Canton.

The aim of the paper is to explore how much derivatives, used for naming Bosnian-Herzegovinian trade, catering and service facilities as well as economic societies, are formed in accordance to Croatian standard formation norm and how much they are (in)consistent to that norm. The paper will also give an overview of orthographic inconsistencies of certain compound words in the analyzed name registry. Structure of other names regarding the origin of formation model were also analyzed.

Keywords: word formation; suffixation; trade terminology

PRILOZI**Popis naziva za tip: pekara/pekarnica/pekarna**

Hercegovačko-neretvanska županija

HNŽ	PEKARA	PEKARNA	PEKARNICA
1.	<i>Pekara Kristijan 3</i>	<i>Pekarna kod našega Matana</i>	<i>Pekarnica Nina</i>
2.	<i>Pekara Mija</i>	<i>Pekarna Rodoč</i>	<i>Pekarnica Suncokret</i>
3.	<i>Pekara Miletić</i>	<i>Pekarna Kristijan</i>	<i>Pekarnica Fino-Friško</i>
4.	<i>Pekara Mamut</i>	<i>Pekarna Arena</i>	<i>Pekarnica Mlini</i>
5.	<i>Pekara Centar</i>	<i>Pekarna Anamarija</i>	<i>Pekarnica Rudnik</i>
6.	<i>Pekara Mostar Mišić</i>	<i>Pekarna Julija</i>	<i>Pekarnica Marjan</i>
7.	<i>Pekara Bijeli Golub</i>	<i>Pekarna Buna</i>	<i>Pekarnica Donita</i>
8.	<i>Pekara Notturmo</i>	<i>Pekarna Makaena</i>	
9.	<i>Pekara Tinjak</i>	<i>Pekarna Luce</i>	
10.	<i>Pekara Evropa</i>	<i>Pekarna Croatia</i>	
11.	<i>Gradska pekara 2</i>	<i>Pekarna Adria</i>	

Zapadnohercegovačka županija

ZHŽ	PEKARA			PEKARNICA	PEKARNA
1.	<i>Pekara Bonini</i>	8.	<i>Pekara Peco 3</i>	<i>Pekarnica Jela</i>	<i>Pekarna Mašić</i>
2.	<i>Pekara Vitinska Katarina</i>	9.	<i>Pekara Marvil</i>		<i>Pekarna Šimić</i>
3.	<i>Pekara Bago</i>	10.	<i>Pekara Roko</i>		<i>Pekarna Eduardo</i>
4.	<i>Pekara Braća</i>	11.	<i>Pekara Srećko Božić</i>		<i>Pekarna Široki</i>
5.	<i>Pekara Ričina</i>	12.	<i>Pekara Anamar</i>		

6.	<i>Pekara Anita</i>	13.	<i>Pekara MPM</i>		
7.	<i>Pekara Croatia</i>				

Hercegbosanska županija

HBŽ	Pekara	Pekarnica	Pekarna
	<i>Pekara Šarić</i>	<i>Pekarnica Vodopija</i>	<i>Pekarna Brina</i>
	<i>Pekara Višić</i>	<i>Pekarnica Papić</i>	<i>Pekarna Anita</i>
	<i>Pekara MPM</i>	<i>Pekarnica Donita</i>	<i>Pekarna Stipanići</i>
	<i>Pekara Glamoč</i>		<i>Pekarna Zea Mays</i>
	<i>Pekara Kupres</i>		<i>Pekarna Ković</i>
	<i>Pekara Rašo</i>		<i>Pekarna Mlini</i>
	<i>Gradska pekara 2</i>		

Popis naziva za tip: cvjećara/cvjećarnica/cvjećarna

Hercegovačko-neretvanska županija

HNŽ	CVJEĆARA	CVJEĆARNICA	CVJEĆARNA
1.	<i>Cvjećara Lavanda</i>	<i>Cvjećarnica Bonsai</i>	<i>Cvjećarna Parma</i>
2.	<i>Cvjećara Anturij</i>	<i>Cvjećarnica Šimić</i>	<i>Cvjećarna Rossana</i>
3.	<i>Cvjećara Masline</i>	<i>Cvjećarnica Kaktus</i>	<i>Cvjećarna Sanja</i>
4.	<i>Cvjećara Zovko</i>	<i>Cvjećarnica Nina</i>	<i>Cvjećarna Cvjetni studio</i>
5.	<i>Cvjećara Madelon</i>	<i>Cvjećarnica Mimoza</i>	<i>Cvjećarna Leko</i>
6.	<i>Cvjećara Vanja Ćorić</i>		<i>Cvjećarna Ruža</i>
7.	<i>Cvjećara</i>		<i>Cvjećarna Stolac</i>
8.	<i>Cvjećara Begonija</i>		<i>Cvjećarna Sanja</i>
9.	<i>Cvjećara Neven</i>		
10.	<i>Cvjećara Sanja</i>		
11.	<i>Cvjećara Ivana</i>		

Zapadnohercegovačka županija

ZHŽ	CVJEČARA	CVJEČARNICA	CVJEČARA
1.	<i>Cvjećara Branka</i>	<i>Cvjećarnica Grbeša</i>	<i>Cvjećarna Neven</i>
2.	<i>Cvjećara Rogić</i>	<i>Cvjećarnica Tihana</i>	<i>Cvjećarna Kela</i>
3.	<i>Cvjećara Babić</i>	<i>Cvjećarnica Martina</i>	<i>Cvjećarna Mangolija</i>
4.	<i>Cvjećara Boras</i>		<i>Cvjećarna Mila</i>
5.	<i>Cvjećara Kolak</i>		
6.	<i>Cvjećara Gudelj</i>		
7.	<i>Cvjećara Iris</i>		
8.	<i>Cvjećara Martina</i>		
9.	<i>Cvjećara Ruža</i>		

Hercegbosanska županija

	Cvjećara	Cvjećarnica	Cvjećarna
	<i>Cvjećara Gerber</i>	<i>Cvjećarnica Mija</i>	<i>Cvjećarna Perković</i>
	<i>Cvjećara Mimoza</i>	<i>Cvjećarnica Mirjana</i>	<i>Cvjećarna Mamić</i>
			<i>Cvjećarna Stela</i>
			<i>Cvjećarna Mimoza</i>

Popis naziva za tip: slastičarnica/slastičarna

Hercegovačko-neretvanska županija

HNŽ	SLASTIČARNICA	SLASTIČARNA
1.	<i>Slastičarnica Vasilj</i>	<i>Slastičarna Venecija</i>
2.	<i>Slastičarnica Petrović</i>	<i>Slastičarna Nedjeljko Šego</i>
3.	<i>Slastičarnica Pepi</i>	<i>Slastičarna Milenium</i>
4.	<i>Slastičarnica Toni</i>	<i>Slastičarna Venezija</i>
5.	<i>Cafe slastičarnica</i>	<i>Slastičarna Ivona</i>
6.	<i>Slastičarnica Sunce</i>	<i>Slastičarna Maja</i>

7.	<i>Slastičarnica Millennium</i>	<i>Slastičarna Azra</i>
8.		<i>Cafe slastičarna</i>
9.		<i>Cafe slastičarna Galerija 1</i>
10.		<i>Cafe slastričarna Oraton</i>

Zapadnohercegovačka županija

ZHŽ	SLASTIČARNICA	SLASTIČARNA
1.	<i>Slastičarnica Jela</i>	<i>Slastičarna Golden days</i>
2.	<i>Slastičarnica Passage</i>	<i>Slastičarna Bešlić</i>
3.	<i>Slastičarnica Sport</i>	<i>Slastičarna Boški</i>
4.	<i>Caffe bar slastičarnica – Široki</i>	<i>Slastičarna Budimir</i>
5.		<i>Slastičarna Ćorluka</i>
6.		<i>Slastričarna caffe</i>
7.		<i>Caffe slastričarna TM</i>

Hercegbosanska županija

	Slastičarnica	Slastičarna
	<i>Slastičarnica Livno</i>	<i>Slastičarna Ćiz trade</i>
	<i>Slastičarnica Kupres</i>	<i>Slastičarna Jadra</i>
	<i>Restoran-slastičarnica Kupres</i>	

Popis naziva za tip: zlatarnica/zlatarna

Hercegovačko-neretvanska županija

HNŽ	ZLATARNA	ZLATARA
1.	<i>Zlatarna Lukas</i>	<i>Zlatara Zik</i>
2.	<i>Zlatarna Gold</i>	
3.	<i>Zlatarna Flory</i>	

4.	<i>Zlatarna Antonia</i>	
5.	<i>Zlatarna Tereza</i>	
6.	<i>Zlatarna Braco</i>	
7.	<i>Zlatarna Rubin</i>	
8.	<i>Zlatarna Kolja</i>	
9.	<i>Zlatarna Celje</i>	
10.	<i>Zlatarna Medić</i>	
11.	<i>Zlatarna Liman Seiko</i>	

Zapadnohercegovačka županija

ZHŽ	Zlatarna	Zlatara
	<i>Zlatarna Perla</i>	
	<i>Zlatarna Monika</i>	
	<i>Zlatarna Celje</i>	
	<i>Zlatarna Ines</i>	
	<i>Zlatarna Ines</i>	
	<i>Zlatarna S&M</i>	
	<i>Zlatarna Toni</i>	

Hercegbosanska županija

	Zlatarna	Zlatara
	<i>Zlatarna Alba</i>	
	<i>Zlatarna Aida</i>	
	<i>Zlatarna Popović</i>	
	<i>Zlatarna Terzić</i>	